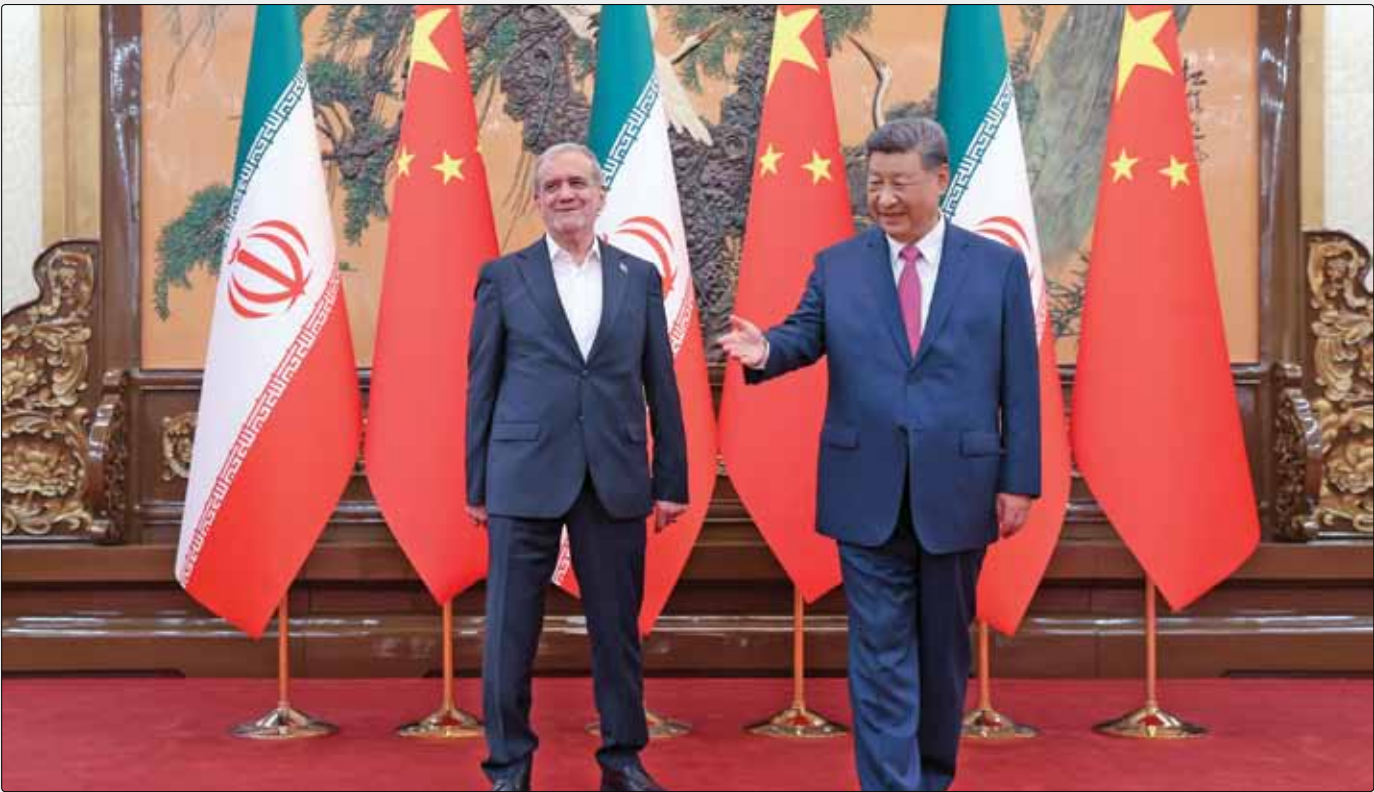

چشم‌انداز همکاری ۲۵ساله راهبردی ایران و چین

دلارزدایی تسریع می‌شود

ببین ۲ کشور از طریق ایران پی و CIPS اتصال مالی مستقل از سوئیفت در حال شکل گیری است

معتمدند این اقدام می‌تواند هزینه حواله‌ها را کاهش داده و ثبات بیشتری در برابر نوسانات ارزی ایجاد کند. همچنین، بسته‌ای برای تضمین فاینانس پروژه‌ها با ارزش ۱۰ میلیارد دلار در همکاری با بانک‌های توسعه‌ای ۲ کشور در دست تدوین است.

در محور دوم وزارت اقتصاد مأموریت یافته سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی از سوی طرف چینی را در حوزه‌های انرژی، زیرساخت، معدن، حمل‌ونقل، فناوری و کشاورزی جذب کند. ایجاد «پنجره واحد سرمایه‌گذاری با چین» برای تسهیل مراحل اداری، تدوین قانون حمایت از سرمایه‌گذار خارجی و ارائه ضمانت‌های دولتی برای پروژه‌های بالای ۱۰۰ میلیون دلار از جمله اقدامات پیش‌بینی‌شده در این بخش هستند. در حوزه انرژی، ۴ پروژه توسعه میادین نفتی و گازی با ارزش حدود ۷ میلیارد دلار در دستور کار قرار دارد. در بخش حمل‌ونقل، طرح راه‌آهن سریع‌السیر تهران – مشهد و بندر خشک قم مجموعاً به بیش از ۳ میلیارد دلار فاینانس نیاز دارند. همچنین، احداث مجتمع فرآوری لیتیوم در خراسان جنوبی با مشقوق‌هایی مانند معافیت مالیاتی ۱۵ ساله در حال مذاکره است.

با وجود این اقدامات، کارشناسان اقتصاد هشدار می‌دهند رقابت منطقه‌ای با کشورهایی مانند عربستان و امارات برای جذب سرمایه چینی، می‌تواند سهم ایران را تهدید کند. از این‌رو، موفقیت در این ۲ محور نیازمند سیاست‌گذاری دقیق، تعامل مؤثر و تضمین‌های حقوقی و مالی شفاف است. البته بدون پیشرفت در زیرساخت‌های مالی و جذب سرمایه‌گذاری، سایر محورهای توافق از جمله حمایت از پروژه‌ها، مدیریت تجارت و شفافیت، با کندی مواجه خواهند شد. وزارت اقتصاد باید با نگاهی فراتر از اجرا، نقش راهبردی در مذاکره، تضمین و هدایت این توافق ایفا کند تا ایران بتواند از این همکاری بلندمدت، بیشترین بهره‌برداری اقتصادی را

سامانه، در صورت بهره‌برداری موفق، می‌تواند به بستری برای گسترش تعاملات مالی با سایر شرکای آسیایی نیز تبدیل شود و زمینه‌ساز شکل‌گیری بلوک‌های تجاری غیرمتکی به دلار باشد.

همچنین ورود ایران به گروه‌های اقتصادی مانند BRICS و حمایت رسمی از سیاست‌های ضددلاری این بلوک، نشان‌دهنده هم‌راستایی راهبردی ایران با جریان جهانی دلارزدایی است.

در مجموع، توافق ۲۵ ساله با چین، اگر با سیاست‌گذاری دقیق و هماهنگی نهادی همراه شود، می‌تواند به عنوان یکی از ستون‌های اصلی در فرآیند دلارزدایی اقتصاد ایران عمل کند. این توافق، نمتنها مسیر تجارت و سرمایه‌گذاری را از سلطه دلار خارج می‌کند، بلکه به ایران امکان می‌دهد تا در نظم مالی نوظهور جهانی، جایگاه مستقل‌تری کسب کند. این تحول، در بلندمدت می‌تواند به افزایش تاب‌آوری اقتصادی، کاهش ریسک‌های ارزی و تقویت استقلال مالی کشور منجر شود.

■ **ایجاد شهرک‌های صنعتی مشترک**

یکی از محورهای مهم همکاری با چین، ایجاد شهرک‌های صنعتی مشترک در مناطق آزاد است؛ شهرک‌هایی که با مشارکت شرکت‌های چینی و ایرانی، به تولید تجهیزات بندری، ماشین‌آلات لجستیکی و فناوری‌های حمل‌ونقل هوشمند اختصاص خواهند یافت. این شهرک‌ها نه‌تنها به اشتغال‌زایی گسترده منجر می‌شوند، بلکه می‌توانند به پایگاه صادراتی برای منطقه تبدیل شوند و محصولات تولیدی را به بازارهای آسیای مرکزی، قفقاز و خاورمیانه عرضه کنند.

در همین راستا، وزارت اقتصاد مأمور شده است با همکاری سازمان مناطق آزاد، طرحی برای ایجاد «هاب لجستیکی ایران – چین» در منطقه آزاد چابهار تدوین کند. این هاب، با اتصال به بندر گوادر پاکستان و شبکه ریلی داخلی ایران، می‌تواند به یکی از نقاط کلیدی در مسیر «کمربند و جاده» بدل شود. پیش‌بینی می‌شود این پروژه با جذب سرمایه‌گذاری مستقیم چینی و تأمین مالی از بانک‌های توسعه آسیایی، تا سال ۱۴۰۷ به بهره‌برداری برسد.

از سوی دیگر، همکاری در حوزه فناوری‌های دیجیتال نیز در دستور کار قرار گرفته است. چین با تجربه گسترده در توسعه تجارت الکترونیک، سیستم‌های پرداخت هوشمند و مدیریت زنجیره تأمین دیجیتال، می‌تواند به ایران در طراحی زیرساخت‌های تجارت هوشمند کمک کند. ایجاد مراکز داده مشترک، توسعه پلتفرم‌های تجارت الکترونیک منطقه‌ای و آموزش نیروی انسانی متخصص در حوزه‌های فناوری اطلاعات، بخشی از این همکاری‌ها خواهد بود.

حوزه آموزش و پژوهش وزارت علوم و وزارت اقتصاد در حال مذاکره برای تأسیس «مرکز مطالعات راهبردی ایران – چین» در یکی از دانشگاه‌های مناطق آزاد هستند. این مرکز، با تمرکز بر مطالعات اقتصادی، حمل‌ونقل، فناوری و سیاست‌گذاری صنعتی، می‌تواند به پایگاه فکری اجرای توافق تبدیل شود و زمینه‌ساز تربیت نسل جدیدی از مدیران و کارشناسان در حوزه همکاری‌های بین‌المللی باشد.

بنابراین توافق ۲۵ ساله ایران و چین، اگر با سیاست‌گذاری دقیق، هماهنگی نهادی و مشارکت فعال بخش خصوصی همراه شود، می‌تواند نه‌تنها به توسعه زیرساخت‌های بندری و لجستیکی منجر شود، بلکه به ساختار صنعتی، فناوریانه و دانشی کشور نیز شتاب ببخشد. این توافق، فرصتی برای بازتعریف نقش ایران در اقتصاد منطقه‌ای و جهانی است؛ نقشی که بر پایه خودکابایی، تعامل هوشمندانه و بهره‌برداری از ظرفیت‌های راهبردی بنا شده است.

بازار نزدیک می‌شوند و تأثیر قابل‌توجهی بر کاهش یا افزایش قیمت‌ها ندارند.»
در مجموع، آنچه در هفته گذشته بیشترین اثر را بر بازار داخلی گذاشت، افت چند دلاری نرخ ارز بود که موجب شد بازار طلا و سکه در ایران برخلاف روند جهانی، مسیر کاهشی را طی کند. این واگرایی میان بازار جهانی و داخلی، بار دیگر نشان داد متغیرهای داخلی از جمله نرخ ارز و سطح تقاضا، نقش تعیین‌کننده‌ای در شکل‌گیری قیمت‌ها دارد، حتی در برابر موج‌های صعودی جهانی.

با توجه به تحولات اخیر در بازارهای جهانی و داخلی، روند قیمت طلا در هفته‌های آینده در مقطعی حساس قرار گرفته است. در بازار جهانی، طلا پس از ثبت رکورد تاریخی ۳۵۷۸ دلار و ۶۰ سنت، وارد فاز اصلاحی شد و به محدوده ۳۵۲۸ دلار و ۹۰ سنت عقب‌نشینی کرد، با وجود این کاهش، عوامل بنیادی همچنان از قیمت‌های بالا حمایت می‌کنند؛ از جمله احتمال کاهش نرخ بهره توسط فدرال رزرو، افزایش خرید طلا توسط بانک‌های مرکزی آسیا و ضعف نسبی دلار آمریکا. این عوامل می‌توانند در صورت تداوم، قیمت طلا را در محدوده ۲۴۴۰ تا ۲۵۰۰ دلار تثبیت کنند و حتی در صورت بروز شوک‌های اقتصادی یا ژئوپلیتیک، زمینه‌ساز جهش‌های جدید باشند.

در بازار داخلی ایران اما مسیر طلا و سکه متفاوت از بازار جهانی دنبال شده است. بارغم رشد بیش از ۱۰۰ دلاری اونس جهانی، قیمت انواع سکه و طلا در بازار داخلی کاهش یافت. این واگرایی عمدتاً ناشی از افت نرخ ارز و رکود معاملات بوده است. به گفته نادر بشارفشان، رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران، نبود تقاضای مؤثر و کاهش چندهلداری نرخ ارز باعث شد بازار داخلی برخلاف روند جهانی، کاهشی و بدون التهاب باقی بماند.

در هفته‌های آینده، اگر نرخ ارز در محدوده فعلی تثبیت شود و تقاضا همچنان پایین بماند، قیمت هر گرم طلای ۱۸ عیار ممکن است در بازه ۸،۴ تا ۸،۶ میلیون تومان نوسان داشته باشد و سکه تمام بهار آزادی طرح جدید نیز در محدوده ۹۳ تا ۹۴ میلیون تومان باقی بماند اما در صورت بازگشت تقاضا یا افزایش نرخ ارز، بویژه همزمان با رشد جهانی طلا، بازار داخلی می‌تواند مجدداً با موجی از افزایش قیمت مواجه شود. در مجموع، طلا همچنان در موقعیتی دوگانه قرار دارد: در سطح جهانی به عنوان پناهگاه امن در برابر ریسک‌های اقتصادی و در بازار داخلی به عنوان شاخصی از انتظارات ارزی و روانی. هفته‌های پیش رو، با انتشار داده‌های اشتغال آمریکا و تصمیمات پولی فدرال رزرو، می‌تواند جهش‌گیری جدیدی برای این فاز گرانبها رقم بزند و مسیر آن را در هر ۲ بازار تعیین کند.

شنبه ۱۵ شهریور ۱۴۰۴
وطن‌امروز | شماره ۴۴۰۵

[اقتصادی]

اخبار

شیب کاهش قیمت نفت تندتر شد

قیمت نفت در معاملات آسیایی روز جمعه، برای سومین روز متوالی کاهش یافت و تحت تأثیر چشم‌انداز عرضه بالاتر و رشد غیرمنتظره ذخایر نفت آمریکا که نگرانی‌ها درباره تقاضای ضعیف را تجدید کرد، به سمت نخستین کاهش هفتگی در ۳ هفته گذشته پیش می‌رود. قیمت آتی نفت برنت با ۱۰ سنت معادل ۰،۱۵ درصد کاهش به ۶۶ دلار و ۸۹ سنت در هر بشکه رسید. قیمت آتی نفت وست تگزاس اینترمیدیت آمریکا با ۱۳ سنت معادل ۰،۲۰ درصد کاهش به ۶۳ دلار و ۲۵ سنت در هر بشکه رسید. در هفته گذشته نفت برنت ۱،۷۸ درصد و شاخص نفت آمریکا یک درصد کاهش قیمت داشتند. تحلیلگران گروه تحقیقاتی ANZ، روز جمعه در یادداشتی نوشتند: نفت خام در بحبوحه نگرانی‌ها درباره افزایش عرضه لوپک‌پلاس، همچنان تحت فشار کاهشی است. این تحلیلگران گفتند: بازار انتظار دارد این گروه تولیدکننده بزرگ، نفت بیشتری را عرضه کند تا سهم بازار از دست رفته خود را که در سال‌های اخیر به تولیدکنندگان شیل آمریکا واگذار کرده بود، پس بگیرد. رویترز چهارشنبه گذشته گزارش داد ۸ کشور عضو اوپک‌پلاس، در جلساتی که روز یکشنبه برگزار می‌شود، افزایش بیشتر تولید اکبر را بررسی خواهند کرد.

افزایش بیشتر تولیدبه معنی آن‌است که اوپک‌پلاس، حذف لایه دوم محدودیت تولید به میزان حدود ۱۶۵ میلیون بشکه در روز معادل ۱۶ درصد از تقاضای جهانی را بیش از یک سال زودتر از برنامه آغاز خواهد کرد. بر اساس گزارش رویترز، در همین حال داده‌های اداره اطلاعات انرژی آمریکا پنجشنبه گذشته نشان داد ذخایر نفت خام آمریکا، هفته گذشته با ورود پالایشگاه‌های این کشور به فصل تعمیرات و نگهداری، ۲،۴ میلیون بشکه افزایش یافته است، در حالی که در نظرسنجی رویترز، کاهش ۲ میلیون بشکهای ذخایر نفت پیش‌بینی شده‌بود.

■ ■ ■

برنامه مقابله با شرایط اضطراری

اقتصادی کلید خورد

برنامه مقابله با شرایط اضطراری اقتصادی با هدف حمایت از صنایع بزرگ و تأمین سرمایه در گردش آنها در وزارت اقتصاد کلید خورد.

سیدعلی مدنی‌زاده، وزیر اقتصاد، از آغاز تدوین و اجرای برنامه مقابله با شرایط اضطرار اقتصادی در این وزارتخانه خبر داد و گفت: این طرح در ادامه و تکمیل برنامه‌های قبلی بوده و با هدف حمایت از صنایع بزرگ و تأمین سرمایه در گردش آنها اجرا می‌شود.

به گفته وزیر اقتصاد، این اقدام زمینه‌ساز رفع موانع تأمین مالی برای صنایع کوچک و متوسط نیز خواهد بود و تا مشکلات تولیدکنندگان در این بخش‌ها کاهش یابد و آثار آن در بازار سرمایه نیز مشهود شود.

مدنی‌زاده با اشاره به تشکیل جلسات مستمر درباره بازار سرمایه در وزارت اقتصاد، تأکید کرد: برنامه‌های جدید برای این بازار را راستای حمایت واقعی و پایدار طراحی شده است، به‌نوعی که بازار سرمایه بازتاب‌دهنده شرایط واقعی اقتصاد باشد، نه حاصل مداخلات دولتی یا حمایت‌های مقطعی.

وی افزود: با توسعه ابزارهای مالی و تعمیق بازار، تلاش می‌شود بستری امن برای جذب سرمایه‌های خرد و کلان مردم ایجاد شود تا سرمایه‌ها در خدمت تولید و افزایش درآمد ملی قرار گیرند.

■ ■ ■

شرایط واردات خودروی سواری

توسط ایرانیان ساکن خارج از کشور

فرآیند واردات خودروی سواری توسط ایرانیان ساکن خارج از کشور مشخص شد. درخواست اشخاص مشمول در سامانه وزارت امور خارجه انجام شده و در زمان ثبت سفارش به صورت سیستمی توسط سامانه جامع تجارت از سامانه وزارت خارجه استعلام می‌شود.

با ابلاغیه جدید به گمرک، فرآیند واردات خودروی سواری توسط ایرانیان ساکن خارج از کشور مشخص شد. ۱- افراد مشمول تبصره ۱ ماده ۵ این مصوبه به

شرح زیر است:

الف- ایرانیان خارج از کشور دارای تابعیت ایرانی و دارای اقامت خارج از کشور مشمول تعریف ماده ۲۰۰۲ قانون مدنی دارای حداقل ۱۸ سال تمام که اقامت آنها تا تاریخ ابلاغ مصوبه ۱۴۰۴/۳/۲۱ از خارج از کشور شروع شده باشد. به تشخیص وزارت امور خارجه و حداقل یک روز

در سال ۱۴۰۴ اقامت داشته باشد.

ب- مأموران ثابت تمام دستگاه‌ها در خارج از کشور تا تاریخ ۱۴۰۴/۱۲/۲۹ به تشخیص وزارت امور خارجه افتتاح ثبت سفارش از این محل تا تاریخ ۱۴۰۴/۱۲/۲۹ امکان پذیر است.

۳- خودروهای خریداری شده از مصادیق رویه بدون انتقال ارز است. صرفاً ثبت سفارش این افراد به صورت بدون انتقال ارز از محل بند ۹ ماده ۳۸ آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات انجام خواهد شد. سازوکار ثبت سفارش خودروهای خریداری شده بعد از تاریخ مصوبه به جز مأموران دولتی از محل حساب ارزی خود و دیگران پس از هماهنگی با بانک مرکزی پیاده‌سازی خواهد شد.

۴- با استناد بند ۵ مصوبه ۱۴۰۴/۲/۱۰ هیات وزیران، واردات از محل ارز سپرده خود و دیگران با تأیید منشأ ارز توسط شبکه بانکی و واردات از محل ماده ۳۸ آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات مشمول ضوابط مربوط به سهمیه ارزی نمی‌شود.

۵- فرآیند درخواست اشخاص مشمول در سامانه وزارت امور خارجه انجام شده و در زمان ثبت سفارش به صورت سیستمی توسط سامانه جامع تجارت از سامانه وزارت خارجه استعلام می‌شود.

۶- برندها و مدل‌های مجاز خودروهای سواری توسط وزارت صمت اعلام شود.

۷- ثبت سفارش خودروی سواری نو و کارکرده حداکثر تا ۵ سال ساخت امکان‌پذیر است.

۸- امکان واردات خودرو توسط افراد مشمول برای صرفاً یک خودرو است.

قیمت طلا روند نزولی گرفت و همزمان تقاضا برای این فلز زرد کاهش یافت

تردید طلایی

داده‌های اقتصادی اخیر نیز بر این روند تأثیرگذار بوده است. کاهش غیرمنتظره فرصت‌های شغلی در ماه جولای، نشانه‌ای از ضعف بازار کار تلقی شده و احتمال کاهش نرخ بهره در نشست سپتامبر فدرال رزرو را افزایش داده است. این چشم‌انداز، جذابیت طلا را به عنوان دارایی امن و ضدتورمی تقویت کرده است.

اکتون نگاه‌به گزارش‌های اشتغال فدرال‌رزرو پیش رو دوخوشه شده است. این اطلاعات می‌توانند مسیر آینده سیاست پولی آمریکا را روشن‌تر کرده و بر روند قیمت طلا اثرگذار باشند.

در یک نگاه بلندمدت، عملکرد طلا در سال جاری چشمگیر بوده است. از ابتدای سال تاکنون، قیمت این فلز گرانبها حدود ۴۰ درصد رشد کرده است. بسیاری از تحلیلگران معتقدند با تداوم سیاست‌های تسهیلی، ضعف احتمالی دلار و تنش‌های ژئوپلیتیک، روند صعودی طلا همچنان ادامه‌دار خواهد بود. پیش‌بینی‌ها از سوی مؤسسات مالی معتبر نیز این چشم‌انداز را تأیید می‌کنند. طبق برآوردهای جدید، قیمت طلا تا پایان سال میلادی می‌تواند به محدوده ۳۷۰۰ دلار نزدیک شود و در صورت تشدید بحران‌های مالی یا سیاسی، حتی سطوح بالاتر نیز دور از انتظار نخواهد بود. در چنین فضایی، طلا همچنان جایگاه خود را به‌عنوان پناهگاه امن سرمایه حفظ کرده و نقش کلیدی در سبد دارایی‌های جهانی ایفا می‌کند. بررسی وضعیت داخلی ایران نشان می‌دهد با وجود رشد قابل توجه قیمت اونس در بازارهای بین‌المللی، بازار داخلی طلا و سکه مسیر متفاوتی را طی کرده است. نادر بذرافشان، رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران، در ارزیابی هفته منتهی به

گروه اقتصادی: بازارهای طلای جهان با نوسانات شدید و سیگنال‌های متناقض اقتصادی مواجه شده است، این مساله بار دیگر سرمایه‌گذاران را با تردید مواجه کرده. در واقع ثبت رکوردهای تاریخی در بازار جهانی و همزمان عقب‌نشینی قیمت‌ها، نشان‌دهنده ورود این فلز گرانبها به مرحله‌ای از تردید و انتظار است؛ مرحله‌ای که در آن داده‌های اشتغال آمریکا، سیاست‌های پولی فدرال رزرو و تحولات ژئوپلیتیک، مسیر آینده آن را رقم خواهند زد. در همین حال، بازار داخلی ایران برخلاف روند جهانی، با کاهش قیمت‌ها و رکود معاملات رویه‌رو شده است؛ واگرایی‌ای که بار دیگر نقش تعیین‌کننده در نرخ و سطح تقاضا را در شکل‌گیری قیمت‌ها برجسته می‌کند. درواقع قیمت جهانی طلا پس از ثبت سقف تاریخی ۳۵۷۹ دلاری، با افت بیش از ۲۰ دلار مواجه شد و تا سطح ۳۵۳۸ دلار و ۹۰ سنت عقب نشست. در برخی معاملات، حتی کف ۳۵۱۳ دلار و ۴۰ سنت نیز لمس شد. این اصلاح قیمتی، در پی یک دوره صعودی ممتد از ماه مارس، نشان‌دهنده احتیاط سرمایه‌گذاران در آستانه انتشار داده‌های مهم بازار کار ایالات متحده است.

با وجود این عقب‌نشینی، طلا همچنان در نزدیکی بالاترین سطوح تاریخی خود معامله می‌شود. تنش‌های سیاسی، از جمله تلاش دولت ترامپ برای تجدیدنظر در رأی دادگاه درباره تعرفه‌های جهانی و احتمال ورود پرونده به دیوان عالی، بر نااطمینانی‌های بازار افزوده است. همچنین نگرانی‌ها درباره استقلال فدرال رزرو و رشد بدهی‌های دولت آمریکا، همچنان به عنوان محرک‌های تقاضا برای طلا عمل می‌کنند.